

Awans w rankingu Webometrics

Opublikowano wyniki Webometrics Ranking of World Universities. Jest to największy ranking światowy, uwzględniane są w nim wszystkie uczelnie, nie tylko te najlepsze. W najnowszej edycji wzięto pod uwagę 31 tysięcy uczelni z ponad 200 krajów. Ostatecznie opublikowana lista prezentuje niemal 12 tysięcy szkół wyższych, w tym prawie 400 z Polski. Politechnika Łódzka odnotowała duży awans w klasyfikacji.

Pierwsza dziesiątka została zdominowana przez uczelnie amerykańskie, znalazło się tutaj miejsce tylko dla jednego reprezentanta Europy – ETH Zürich. Podium należy do University of Washington, Cornell University i Johns Hopkins University. Uczelnie królujące w najbardziej prestiżowych rankingach światowych zostały sklasyfikowane odpowiednio na pozycjach: 13 – Harvard University, 28 – Stanford University, 34 – Massachusetts Institute of Technology i 94 – University of Cambridge.

Polska czołówka to Uniwersytet Jagielloński i Uniwersytet Warszawski, które zajęły *ex aequo* 321 miejsce oraz Akademia Górniczo-Hutnicza – miejsce 429. Politechnika Łódzka została sklasyfikowana na 1095 miejscu na świecie i 16

miejscu w Polsce. Uczelnia odnotowała ogromny awans w stosunku do poprzedniej edycji, w której zajmowała miejsce 2037 na świecie i 35 w Polsce.

Ranking Webometrics jest inicjatywą Cybermetrics Lab, grupy badawczej należącej do Consejo Superior de Investigaciones Científicas (Rada Najwyższa Badań Naukowych, CSIC), które jest największą publiczną jednostką badawczą w Hiszpanii. Po raz pierwszy został opublikowany w 2004 roku, jest uaktualniany w styczniu i w lipcu każdego roku.

Twórcy rankingu skoncentrowali się na wskaźnikach, które odnoszą się do globalnej widoczności uniwersytetów. Uwzględniono wskaźniki bibliometryczne (*top cited researchers* oraz *top cited*

papers, którym przypisano łącznie wagę 50%) oraz webometryczne – wpływ uczelni (*impact*), a więc to, jak chętnie inne strony przekierowują do treści na stronie uczelni (waga 50%). To w tym ostatnim wskaźniku PŁ odnotowała znaczący wzrost, który pozwolił jej na tak duży awans w klasyfikacji ogólnej. To do wskaźników webometrycznych nawiązuje także nazwa rankingu i te właśnie wskaźniki eksponuje się najczęściej w opisach i komentarzach.

Webometrics uznaje się za ranking uwzględniający przede wszystkim obecność i rozpoznawalność uczelni w sieci, choć, co należy podkreślić, nie jest to ranking stron internetowych uczelni. Jego celem nie jest ocena ich wyglądu lub użyteczności, ani popularności mierzonej na podstawie liczby odwiedzin lub odwiedzających. Celem rankingu Webometrics jest zwiększenie obecności instytucji akademickich i badawczych w Internecie, wspieranie wszelkich przedsięwzięć typu Open Access oraz zachęcanie uczelni i naukowców do tego, aby ich obecność w sieci odzwierciedlała stan faktyczny tego, czym się zajmują.

Osiągnięcia badawcze uczelni są ważne dla rankingu Webometrics, ale twórcy rankingu podkreślają, że nie należy ograniczać się ►

- ▶ tutaj jedynie do baz publikacji. Równie ważna jest nieformalna komunikacja naukowa. Publikacje internetowe, oczywiście przy zachowaniu wysokiej jakości procesów recenzowania, mają także swoje zalety. Przede wszystkim zapewniają dostęp do nauki znacznie większej liczbie odbiorców, w tym badaczom i instytucjom zlokalizowanym w krajach rozwijających się.

Większość rankingów opiera się wyłącznie na wskaźnikach bibliometrycznych, podczas gdy wskaźniki webometryczne, jak podkreślają twórcy rankingu, mierzą również, w sposób pośredni, inne misje uniwersytetów. To m.in. dydaktyka, czy „trzecia misja”, a więc nie tylko działalność naukowa uczelni, ale także znaczenie gospodarcze transferu technologii do przemysłu, czy zaangażowanie społeczne, wokół którego w dobie pandemii uczelnie koncentrują coraz wyraźniej swoje działania.

W świetle pandemii COVID-19 i – będącą jej konsekwencją – gwałtownie rosnącą rolą strony internetowej uczelni, ranking Webometrics zyskuje na popularności i znaczeniu. Obecność uczelni w sieci i jakość tej obecności nabierają obecnie nowego wymiaru. Jak podkreśla się w założeniach metodologicznych rankingu Webometrics, w drugiej dekadzie XXI wieku Internet ma kluczowe znaczenie dla przyszłości wszystkich misji uniwersyteckich, jest najważniejszym narzędziem komunikacji naukowej oraz uniwersalną wizytówką uczelni przyciągającą talenty, fundusze i inne zasoby. Tym bardziej cieszy awans PŁ w rankingu Webometrics i konieczne wydaje się kontynuowanie działań już podjętych w tym obszarze.

■ Justyna Kopańska
Centrum Współpracy Międzynarodowej